

DOSSIER TRAITE PAR:

Parquet fédéral Volley Belgium
Loofblommestraat 7
B-9051 Gand
TEL – 09/225.50.43
info@vbbp-pfvb.be

DATE

21/02/2022

NOTRE RÉFÉRENCE:	VOTRE RÉFÉRENCE:	ANNEXE(S):	COPIE A:
AVIS PFVBBP 2022/0008/VB	-	-	

CONCERNE: L'arbitre impartial

Voor Nederlands, zie hieronder.

Chers responsables des arbitres,

Suite à un dossier traité récemment, le Parquet Fédéral de l'asbl Volley Vlaanderen, le Parquet Fédéral de l'asbl FVWB et le Parquet Fédéral de Volley Belgium souhaitent soumettre à votre attention le sujet important qui suit : « **l'arbitre impartial** ».

La jurisprudence et doctrine belge partent du principe qu'un juge doit toujours être impartial. Nous sommes d'avis que ce principe s'applique, par analogie, évidemment aussi aux arbitres dans le sport.

En matière de justice, l'impartialité est définie comme l'absence de préjugés. C'est une exigence fondamentale qui découle du concept même de justice. Dans le sport – donc aussi dans le volleyball – il est en effet d'une importance fondamentale que l'arbitre jouisse pleinement de la confiance de tous les participants à la rencontre.

Cette impartialité est double. D'une part, **l'impartialité subjective** de l'arbitre, qui est supposée jusqu'à preuve du contraire, exige que celui-ci ne soit pas partial, ni ne puisse avoir de préjugé, ni qu'il n'ait le moindre intérêt (direct ou indirect) dans la rencontre qu'il dirige.

D'autre part, en ce qui concerne **l'impartialité dans le sens objectif du terme**, il faut examiner si, indépendamment du comportement de l'arbitre, il existe des faits vérifiables qui font surgir des doutes sur son impartialité. Un manquement au principe d'impartialité n'exige pas de preuve de la partialité (subjective) de l'arbitre. L'apparence de partialité est dans ce cas effectivement déjà suffisante.

En ce qui concerne l'apparence de partialité, il est important de savoir si la crainte d'une partie que l'arbitre ne soit pas impartial, est objectivement justifiée. L'impartialité n'est donc pas en cause si un « observateur objectif » ne relève aucune raison permettant d'énervier cette impartialité.

Il est de plus généralement admis que l'impartialité peut être affectée par des circonstances de nature personnelle, par exemple suite à des liens professionnels, financiers ou personnels/familiaux entre un arbitre et une partie.

Quelques exemples parmi lesquels nous estimons qu'un manquement au principe d'impartialité pourrait être invoqué dans le chef de l'arbitre :

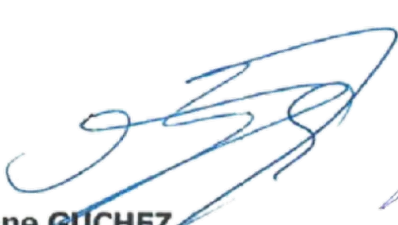
- Un arbitre a des liens familiaux ou professionnels avec les dirigeants, les joueurs et/ou les membres du staff d'une des équipes concernées, par exemple :
 - ✓ Un des dirigeants, joueurs et/ou membres du staff d'une équipe concernée fait partie de la famille de l'arbitre ou de son/sa partenaire;
 - ✓ Un des dirigeants, joueurs et/ou membres du staff d'une équipe concernée fait partie des collègues/est une relations de travail de l'arbitre ou de son/sa partenaire;
 - ✓ Un arbitre ou son/sa partenaire a un contrat de sponsoring avec une des équipes concernées.
- Un arbitre ou son/sa partenaire est affilié à un club (comme non-joueur, comme joueur et/ou membre du staff) qui est aussi actif dans la même série dont relève la rencontre concernée.

Par analogie avec le jugement du comité juridique de première instance de Volley Belgium du 24/02/2020 (NK/05/2020), on peut estimer que le contrôle du principe d'impartialité de la direction de la rencontre fait partie en première instance de la responsabilité des fédérations. Ceci implique un contrôle "ex ante" (préalable) et doit permettre aux clubs de faire confiance à cette vérification préalable et correcte, effectuée par les instances fédérales compétentes. Les clubs qui seraient malgré tout au courant d'un manquement au principe d'impartialité doivent également pouvoir en faire mention sur la feuille de match. En cas de découverte ultérieure, rien ne doit les empêcher de d'intenter des poursuites judiciaires pour autant qu'ils disposent encore du délai nécessaire. Il est sans importance qu'aucune réserve ne soit formulée à cet égard par un club préalablement au ou en début de rencontre en vue de pouvoir enregistrer après la fin de la rencontre une protestation officielle sur la feuille de match concernant la désignation de l'arbitre.

Un manquement au principe d'impartialité peut au final avoir comme conséquence que la rencontre concernée soit rejouée, et que les frais de location de la salle ainsi que le défraiement des arbitres doivent être supportés par la fédération concernée.

Il nous semblait important de vous en informer.

Respectueusement,

Mr Stéphane GUCHEZ
Procureur fédéral ASBL FVWB

DOSSIER BEHANDELD DOOR:

Volley Belgium Bondsparket
Loofblommestraat 7
B-9051 Gent
TEL – 09/225.50.43
info@vbbp-pfvb.be

DATUM

21/02/2022

ONZE REFERTE:	UW REFERTE:	BIJLAGE(N):	KOPIE AAN:
ADVIES PFVBBP 2022/0008/VB	-	-	

BETREFT: De onpartijdige scheidsrechter

Geachte scheidsrechtersverantwoordelijken,

Naar aanleiding van een recent afgehandeld dossier wensen het Volley-Bondsparket, het FVWB Bondsparket en het Volley Belgium Bondsparket jullie volgend belangrijk onderwerp onder de aandacht te brengen: **“de onpartijdige scheidsrechter”**.

In onze Belgische rechtspraak en rechtsleer wordt algemeen aanvaard dat een rechter steeds onpartijdig moet zijn. Wij zijn van mening dat dit naar analogie vanzelfsprekend ook geldt voor de scheidsrechter(s) in de sport.

Onpartijdigheid wordt in de rechtsleer gedefinieerd als de afwezigheid van vooroordelen. Het betreft een wezenlijke eis die volgt uit het begrip gerechtigheid zelf. In de sport – dus ook in het volleybal – is het immers van fundamenteel belang dat de scheidsrechter volledig het vertrouwen geniet van alle deelnemers aan de wedstrijd.

Deze onpartijdigheid is tweeledig. De **subjectieve onpartijdigheid** van de scheidsrechter, die vermoed wordt tot bewijs van het tegendeel, vereist dat hij niet vooringenomen mag zijn, noch enig vooroordeel mag hebben, alsook dat hij evenmin enig belang mag hebben bij de wedstrijd die hij (mee) leidt.

Voor wat de **onpartijdigheid in objectieve zin** betreft, moet onderzocht worden of er, onafhankelijk van het gedrag van de scheidsrechter, controleerbare feiten bestaan die twijfels doen rijzen over zijn onpartijdigheid. Een schending van het onpartijdigheidsbeginsel vereist geen bewijs van partijdigheid van de scheidsrechter. De schijn van partijdigheid is hierbij immers al voldoende.

Met betrekking tot de schijn van partijdigheid is het van doorslaggevend belang of de vrees van een partij, dat de scheidsrechter niet onpartijdig zou zijn, objectief gerechtvaardigd is. Er rijst dan ook geen probleem wanneer een “objectieve waarnemer” geen reden tot bezorgdheid zou zien.

Het is verder algemeen aanvaard dat de onpartijdigheid kan aangetast worden door omstandigheden van persoonlijke aard, bv. ingevolge professionele, financiële of persoonlijke/familiale banden tussen een scheidsrechter en een partij.

Enkele voorbeelden waarbij wij van oordeel zijn dat er sprake zou kunnen zijn van een schending van het onpartijdigheidsbeginsel toegepast op de scheidsrechter:

- Een scheidsrechter heeft familiale of professionele banden met bestuurders, spelers en/of stafleden van één van de betrokken ploegen, bv.:
 - ✓ Een van de bestuurders, spelers en/of stafleden van een betrokken ploeg betreft familie van de scheidsrechter of van diens partner;
 - ✓ Een van de bestuurders, spelers en/of stafleden van een betrokken ploeg betreft een collega/zakenrelatie van de scheidsrechter of van diens partner;
 - ✓ Een scheidsrechter of diens partner heeft een sponsorovereenkomst met één van de betrokken ploegen.
- Een scheidsrechter of diens partner is aangesloten bij een club (als niet-speler, als speler en/of staflid) die eveneens actief is binnen dezelfde reeks van de betrokken wedstrijd.

Naar analogie met de uitspraak van de Volley Belgium Raad van eerste aanleg d.d. 24/02/2020 (NK/05/2020) kan er geoordeeld worden dat de controle van het onpartijdigheidsbeginsel van de wedstrijdleiding in eerste instantie een verantwoordelijkheid betreft van de Bondsinstanties. Dat dit een controle “ex ante” is en de clubs mogen vertrouwen op een correct voorafgaand nazicht door de daartoe bevoegde Bondsinstanties. Dat clubs die toch op de hoogte zouden zijn van een schending van het onpartijdigheidsbeginsel dit kunnen vermelden op het wedstrijdblad, doch dat als ze het pas later te weten komen, er zich niets tegen verzet dat zij zich in rechte voorzien voor zover zij daartoe nog over de nodige termijn beschikken. Het feit dat er door een club voorafgaand de aanvang van de wedstrijd dienaangaande geen voorbehoud werd geformuleerd om na het einde van de wedstrijd een officieel protest te noteren op het wedstrijdblad m.b.t. de aanduiding van de scheidsrechter, zal dan ook van geen enkel belang zijn.

Een schending van het onpartijdigheidsbeginsel kan finaal het herspelen van de betrokken wedstrijd tot gevolg hebben, waarbij de kosten van de huur van de zaal en van de scheidsrechters dienen te worden gedragen door de betrokken federatie.

Wij hielden eraan jullie hiervan in kennis te stellen.

Met achting,

Mr Stéphane GUCHEZ
Procureur fédéral ASBL FVWB

